

Дворянчикова Світлана Євгенівна

кандидат філологічних наук, доцент

доцент кафедри іноземних мов

Київський національний університет

технологій та дизайну (м. Київ)

ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СЛУХАЧІВ І СТУДЕНТІВ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ Й РОЗВИТОК ЗВО

У доповіді з метою формулювання пропозицій щодо підвищення якості освіти проаналізовано загальний стан навчального процесу для контингенту іноземних громадян на основних факультетах і підготовчому відділенні, які готує іноземців та осіб без громадянства до вступу у ЗВО, у світлі новітніх викликів відносно підготовки як вітчизняних здобувачів, так й іноземців, які постали перед українською вищою освітою, що є невід'ємною частиною міжнародного професійного простору.

Вважаємо за доцільне зазначити таке.

В умовах тотальної невизначеності, глобальної турбулентності, постійно мінливого оточення особливих цементуючих сенсів і стабілізуючої ваги в суспільстві набувають загальнолюдські ментальні, культурні й цивілізаційні цінності, до яких, безперечно, належить і освіта;

Прогресивна спільнота день у день упевнюється в тому, що освіта як феномен і популярна послуга має змінюватися, щоби зберегти себе як таку, а для того, щоби бути затребуваною, успішною та мати позитивну динаміку, вона повинна бути готовою в будь-який час підтвердити свою життєздатність, оновитися чи не докорінно, базуючись на академічних підґрунті й традиціях, невпинно набувати нових змістів і форм.

Сучасний ЗВО має невпинно розвивати змішане й дистанційне навчання, пристосовуючи його до потреб вибагливих і допитливих здобувачів і

імплементуючи задля цього всі фахові здобутки. Виграшне положення на ринку освітніх послуг матимуть ті університети, які вдало поєднують досвід і креативність викладачів, реальні можливості втілення академічної свободи, максимально можливу автономність функціонування системи за будь-яких умов зовнішнього середовища.

Карантинні заходи через пандемію COVID-19 вивели на порядок денний необхідність звернути особливу увагу на виклики щодо передуніверситетської та фахової підготовки іноземців у ЗВО, удосконалити стратегічне та тактичне планування, неупинно підвищувати якість підготовки цієї категорії слухачів і студентів, оновлювати науково-методичне забезпечення тощо.

Отже, стає зрозумілою необхідність розроблювати гнучку життєздатну дієву систему змішаного навчання для слухачів підготовчого відділення для іноземних громадян, що має інтегрувати онлайн та офлайн-навчання в один ланцюжок, який об'єднує навчальний досвід учня та самодостатні логічні курси дисциплін, з одного боку, та здатна за потреби й з якомога мінімальними втратами бути результативним робочим інструментом дистанційного навчання, з іншого боку. Такий кейс, окрім практичної цінності й переваг, може стати й перспективним інноваційним напрямком, елементом позитивного досвіду роботи ЗВО саме з іноземними студентами у всеукраїнському й міжнародному масштабі.

Зазначаємо, що засади розробки й підтримки такої платформи навчання мають базуватися на принципах здорового глузду, послідовності, відповідності новітнім науково-методичним розробкам, академічної свободи й творчості, фаховості й досвідченості викладачів-розробників, глибокого розуміння науково-педагогічними працівниками потреб контингенту, адаптації матеріалу, доступності й посиленості навчання.

Викладання мовних дисциплін іноземцям має свою унікальну специфіку та повинно здійснюватися на базі загальнодидактичних та лінгводидактичних

принципів, мати мовний, мовленнєвий, фаховий та соціокультурний змістові складники, розвивати науковий стиль мовлення, урахувати сучасні методики із залученням новітніх лексико-граматичних посібників. Не менш важливим є планування необхідних ресурсів задля розробки якісних матеріалів для системи змішаного навчання з викладання мовних дисциплін іноземцям (українська як іноземна тощо). Оскільки, прикладом, зазвичай задля досягнення рівня володіння мовою B1 на підготовчому відділенні передбачено не менше 720 годин практичних занять з вивчення української мови як іноземної, що зумовлює розлогу розробку якнайменше 360 пар із наповненням теоретичним, текстовим, тестовим, аудіо- й відеоконтентом тощо. Зазначимо тут, що, за відгуками спеціалістів, на підготовку заняття за технологією змішаного навчання часові витрати значно перевищують таку ж підготовку до пари для традиційного викладання в режимі офлайн. Методичний осередок має виконувати й дорадче консультування НПП, які викладають спеціальні дисципліни слухачам-інофонам і розробляють відповідні онлайн-курси, стосовно адаптації фахових матеріалів для потреб і можливостей саме цього контингенту. І підготовче відділення, і об'єднання, відповідальне за викладання мов іноземцям, що навчаються в ЗВО, мають бути постійно діючими середовищами для обміну педагогічним досвідом, вести необхідну системну науково-методичну роботу з удосконалення програм, написання авторських посібників, збереження напрацювань методичного забезпечення тощо.

Отже, розробка сучасної системи навчання іноземних слухачів і студентів, що поєднує досвід викладачів і новітні методичні й технічні технології, сприятиме підвищенню рівня довіри потенційних абітурієнтів до ЗВО та зростанню конкурентноспроможності вітчизняних університетів.